

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

2. Czas powstania

1218 r.; XX w.

3. Miejscowość

GOŁĘDZINÓW

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat trzebnicki

Gmina Oborniki Śląskie

6. Współrzędne geograficzne

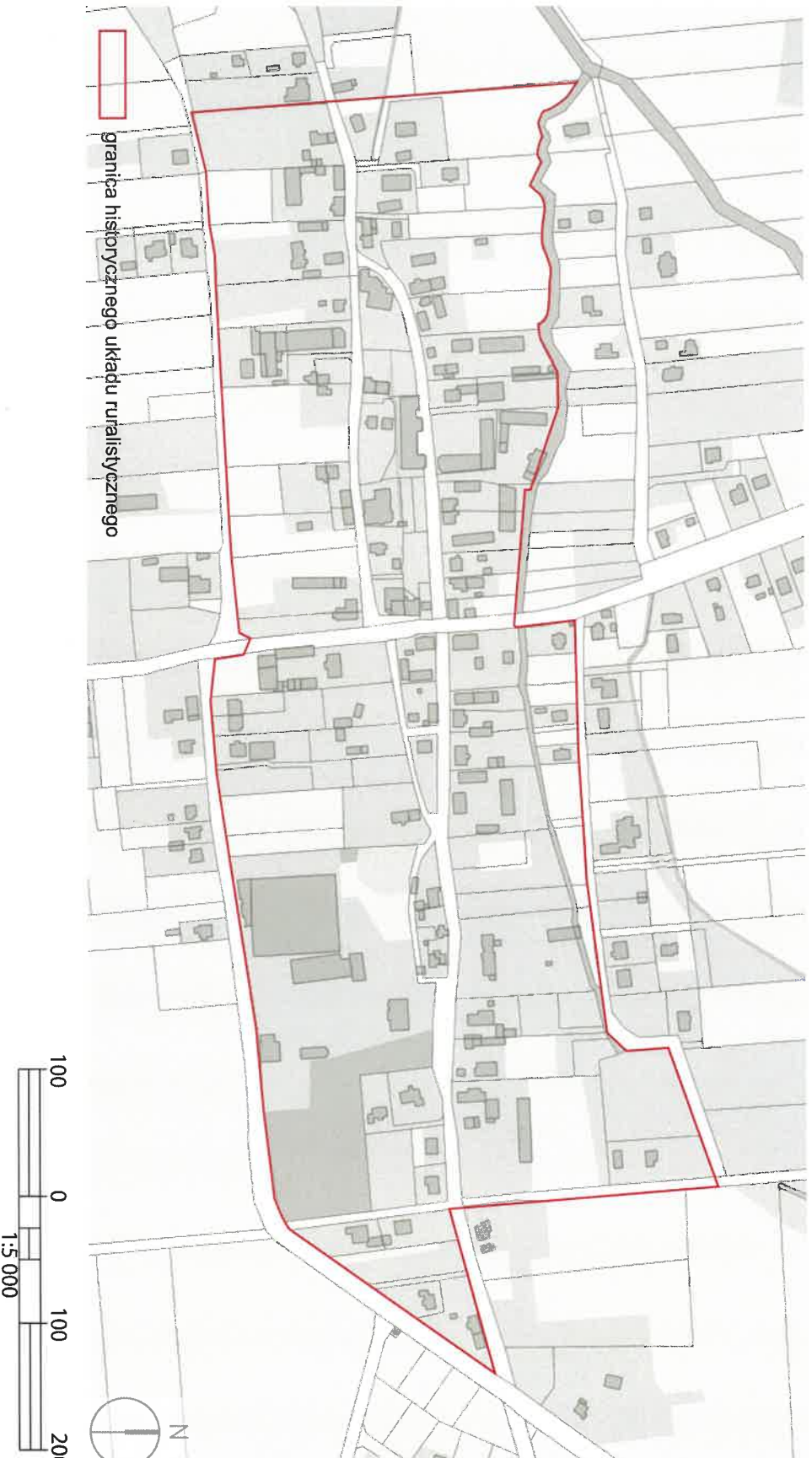
51°17'43"N 16°59'33"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1288 r. Chunzendorf, 1295 r. Kunczindorf, 1353 r. Concenzdorf, XVIII w. Kunzendorf

Historia wsi:

Wzmiankowana po raz pierwszy z uwagi na opłatę czynszu w 1288 r. przeznaczoną dla Kolegiaty św. Krzyża we Wrocławiu. Wymieniana w Księdze uposażeń biskupstwa wrocławskiego pod nazwą Kunczindorf. Wieś w 1353 r. stanowiąca wieczystą dzierżawę, nie są jednak znani dzierżawcy. Wiadomo, że liczyła 40 domów, z czego dwa należały do plebana, co oznacza obecność budynku kościoła na obszarze wsi. Wymieniana jest również karczma. W połowie wieku XVIII wieś zostaje włączona w obszar ziem pruskich, a wymieniany jako właściciel jest książę Henryk Pruski. W 1785 r. znajdowały się tam 43 domy, a liczba ludności wynosiła 213. Poza siedzibą pańską, budynkiem szkoły, karczmą, młynem wodnym, wymienia się również zakład tkacki i kuźnię. W XIX w. majątek przeszedł w ręce prywatne, właścicielem zostaje Eduard Gabriel. Na okres II połowy wieku datuje się budowę nowego pałacu w miejscu dawnej lokalizacji dworu, zabudowa folwarczna prawdopodobnie powstawała równocześnie. W 1876 r. gospodarstwo liczy 175 ha, w 1886 r. 195 ha, z czego 142 ha pól uprawnych, 24 ha łąk, 25 ha lasów, 4 ha terenów gospodarskich. Przed 1894 r. nowym właścicielem został Franz Mottau, a w 1900 r. Max Findeisen. W XX w. Willy Göttling, nowy właściciel, zmienił struktury hodowli, a co za tym idzie rozbudował folwark od południa i wschodu. W 1910 r. wzmiankuje się nowoutworzony park w południowym narożniku oraz staw hodowlany po przekątnej założenia. Ok 1920 r. właścicielem był Caesar Sachs i niedługo potem małżeństwo Fritz i Käthe Kolbe, którzy pozostali właścicielami do końca wojny. Pod koniec lat 20. Rozpoczęli przebudowę pałacu oraz otoczenia. Obiekt zyskał neobarokowy charakter, zmieniona została dyspozycja elewacji i bryła wraz z przekryciem. Zwiększono również obszar parku w pobliżu rezydencji.

Zespół pałacowo-folwarczny

Usytuowany w południowo-wschodniej części wsi, ograniczony z dwóch stron polami, na planie prostokąta, na osi wschód-zachód, z wolnostojącymi obiektami gospodarczymi na obrzeżach i parkiem we wschodnim narożniku. W początku wieku przebudowano obiekty folwarczne, natomiast w latach 30. Założono wokół pałacu ogrody warzywne i zwiększono obszar parkowy.

Stanowiska AZP:

Brak zlokalizowanych stanowisk AZP w obrębie wsi.

Postulaty:

zachowanie i rewaloryzacja historycznego układu przestrzennego, wskazanie sytuowania nowych obiektów szczytem lub kalenicą do osi drogi lub jako uzupełnienie zabudowy zagrodowej, ochrona pozostałości zadrzewienia parkowego i folwarcznego, ochrona systemu wodnego, wprowadzanie zabudowy z uwzględnieniem historycznej linii zabudowy lub po obrzysie budynków nieistniejących szczególnie na obszarze dawnego folwarku, wymóg stosowania tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp.,

Istniejące zagrożenia:

degradacja budynku pałacu po pożarze oraz pozostałości założenia, wprowadzanie współczesnej zabudowy nieuwzględniającej związków przestrzennych, rozbórka i przetrwanie obiektów historycznych, lokalizacja obiektów w obszarach historycznie wolnych od zabudowy, podział i przekształcenie obszaru folwarku, użytkowanie niezwiązane z pierwotną funkcją, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów, wycinka zadrzewienia, degradacja obszaru parkowego, zaburzenia działania systemu wodnego

Źródła:

Wytyczne konserwatorskie do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie, praca pod kierownictwem arch.

Katarzyny Hawrylak-Brzezowskiej, Wrocław, 1994 r.

B. Czechowicz, A. Dobrzyńiecki, Inwentaryzacja krajoznawcza województwa wrocławskiego, Zeszyt 18 Miasto i Gmina Oborniki Śląskie,

Wrocław 1994

Zimmermann F.A., Beyträge zur Beschreibung von Schlesien. Brieg 1785, 12. Bd. S. 191

Knig J. G., Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz

Schlesien, Breslau 1845

Codex Diplomaticus Silesiae T.14 Liber Fundationis Episcopatus Vratislaviensis Breslau 1889

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Październik 2022 r.

Małgorzata Kowalewa